

1. neděle postní rok A (2026)

1. čtení – Gn 2,7-9; 3,1-7

Stvoření a hřích prvních lidí.

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Hospodin Bůh uhnětl člověka z prachu hlíny a vdechl do jeho nozder dech života, a tak se stal člověk živou bytostí. Potom Hospodin Bůh vysázel zahradu v Edenu na východě a usadil tam člověka, kterého uhnětl. Hospodin Bůh dal z půdy vyrůst rozmanitým stromům, líbezným na pohled, (jejichž ovoce) je chutné k jídlu, i stromu života uprostřed zahrady a stromu poznání dobra a zla. Had byl nejlstivější ze všech polních zvířat, která Hospodin Bůh udělal. Privil ženě: „Řekl (skutečně) Bůh: Nejezte ze žádného stromu v zahradě?“ Žena odpověděla hadovi: „Smíme jíst ovoce každého stromu v zahradě, jen ovoce stromu, který je uprostřed zahrady – pravil Bůh – nesmíte jíst a ani se ho nedotýkejte, abyste nezemřeli.“ Had nato ženě: „Ne, nezemřete. Naopak, Bůh ví, že kdybyste z něho jedli, otevrou se vaše oči a budete jako Bůh poznávat dobro i zlo.“ Žena viděla, že (ovoce) stromu je chutné k jídlu, vábné na pohled, lákavé pro poznání moudrosti, a proto si z něho utrhla a jedla, a dala též svému muži; byl s ní a jedl. Tu se jim oběma otevřely oči a zpozorovali, že jsou nazí. Sešili tedy fíkové listy a udělali si zástěry.

Mezizpěv – Žl 51,3-4.5-6a.12-13.14+17

Smiluj se, Pane, neboť jsme zhřešili.

Smiluj se nade mnou, Bože, pro své milosrdenství,
pro své velké slitování zahlad' mou nepravost.

Úplně ze mě smyj mou vinu
a očist' mě od mého hříchu.

Neboť já svou nepravost uznávám,
můj hřích je stále přede mnou.

Jen proti tobě jsem se prohřešil,
spáchal jsem, co je před tebou zlé.

Stvoř mi čisté srdce, Bože!

Obnov ve mně ducha vytrvalosti.

Neodvrhuj mě od své tváře

a neodnímej mi svého svatého ducha.

Vrať mi radost ze své ochrany
a posilni mou velkodušnost.
Otevři mé rty, Pane,
aby má ústa zvěstovala tvou chválu.

2. čtení – Řím 5,12-19

Kde se rozmnožil hřích, v míře ještě daleko štědrější se ukázala milost.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

(Bratři!) Jako skrze jednoho člověka přišel na tento svět hřích a skrze hřích smrt, a tak smrt přešla na všechny lidi, protože všichni zhřešili. Hřích ovšem byl na světě už před Zákonem – jenomže kde není žádný zákon, tam se hřích nepřičítá. Přesto smrt uplatňovala svou moc od Adama do Mojžíše i nad lidmi, kteří se neprohřešili nějakým podobným přestoupením jako Adam. Tento Adam je protějškem toho, který měl přijít. Ale s Božím darem není tomu tak, jako to bylo s proviněním. Kvůli provinění jednoho ovšem celé množství propadlo smrti. Ale ještě tím hojněji se celému množství lidí dostalo Boží přízně a milostivého daru prostřednictvím jednoho člověka, Ježíše Krista. A není tomu s darem tak, jako s hříšným skutkem onoho jednoho člověka. Neboť rozsudek nad proviněním toho jednoho přinesl odsouzení, kdežto Boží dar vede z mnoha provinění k ospravedlnění. Jestliže kvůli provinění jednoho člověka začala skrze toho jednoho (člověka) vládnout smrt, tím spíše v síle nového života budou kralovat skrze jednoho, totiž Ježíše Krista, ti, kdo v hojnosti dostávají milost a dar ospravedlnění. Nuže tedy: jako provinění jednoho člověka přineslo odsouzení celému lidstvu, tak zase spravedlivý čin jednoho člověka přinesl celému lidstvu ospravedlnění, které dává život. Jako se totiž celé množství stalo neposlušností jednoho člověka hříšníky, tak zase poslušností jednoho se celé množství stane spravedlivými.

Zpěv před evangeliem – Mt 4,4b

Nejen z chleba žije člověk, ale z každého slova, které vychází z Božích úst.

Evangelium – Mt 4,1-11

Ježíš se čtyřicet dní postí a je pokoušen.

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš byl vyveden od Ducha na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Když se postil čtyřicet dní a čtyřicet nocí, nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať se z těchto kamenů stanou chleby.“ On však

odpověděl: „Je psáno: 'Nejen z chleba žije člověk, ale z každého slova, které vychází z Božích úst.'„ Potom ho ďábel vzal s sebou do Svatého města, postavil ho na vrchol chrámu a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů. Je přece psáno: 'Svým andělům dá o tobě příkaz, takže tě ponесou na rukou, abys nenarazil nohou o kámen.'„ Ježíš mu odpověděl: „Také je psáno: 'Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha.'„ Zase ho vzal ďábel s sebou na velmi vysokou horu, ukázal mu všechna království světa i jejich slávu a řekl mu: „To všechno ti dám, jestliže padneš a budeš se mi klanět.“ Tu mu Ježíš řekl: „Odejdi, satane! Neboť je psáno: 'Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit.'„ Potom ho ďábel nechal – i přistoupili andělé a sloužili mu.

Homilie

Drazí bratři a sestry,

vstoupili jsme do postní doby – času, který nám je darován jako příležitost. Ne jako období smutku, ale jako čas milosti. Čas návratu. Čas očišťování.

Evangelium 1. neděle postní nám představuje Ježíše, který je vyveden na poušť, aby byl pokoušen (srov. Mt 4,1–11). Není to náhoda. Duch ho vede na místo zápasu. Poušť je obrazem našeho života. I my procházíme místy sucha, nejistoty, pokušení. I my zakoušíme hlad – nejen tělesný, ale i hlad po uznání, jistotě, moci, lásce.

Pokušení, která Ježíš prožívá, jsou velmi lidská. *Proměň kameny v chléb. Vezmi si moc nad světem. Zachraň sám sebe okázalým zázrakem.* To jsou nabídky, které známe. Žít jen z materiálního zabezpečení. Prosadit se za každou cenu. Dokázat svou hodnotu efektním výkonem.

Ježíš však každé pokušení odmítá. Ne proto, že by byl necitlivý k lidským potřebám, ale proto, že ví, že **skutečný život vychází z poslušnosti Otci.** „Nejen z chleba žije člověk.“ „Pánu, svému Bohu, se budeš klanět.“ Ježíš zůstává věrný. A právě v tom je naše naděje.

Postní doba nám připomíná, že také naše duše potřebuje očišťování. Jako kov, který časem ztrácí lesk a pokryje se povlakem, i naše srdce se může pokrýt nánosem hříchu, špatných návyků, kompromisů, rezignace. Možná jsme měli kdysi velké ideály. Možná jsme po křtu – nebo po nějakém silném duchovním zážitku – zářili radostí víry. A pak přišel každodenní život. Únava. Zklamání. Pád.

Život je skutečně zápasem. Člověk někdy klopýtne, ztratí rovnováhu, někdy padne. A nejhorší pokušení není samotný pád, ale ztráta naděje, že lze znovu vstát.

Proto je postní doba tak důležitá. **Je to čas, kdy nám Bůh říká: Vrať se. Očisti své srdce. Začni znovu.**

Symbolem očištění je voda. Voda, která dává život a smývá nečistotu. Ve křtu jsme byli obmyti, byli jsme naplněni milostí. Zářili jsme Božím životem. Ale víme, že ten lesk se může ztrácet. Ne proto, že by Bůh svou milost odvolal, ale proto, že ji někdy přestáváme chránit.

A právě proto máme dar svátosti smíření. Zpověď není soudní síň, kde nás Bůh chce usvědčit. Je to místo pravdy a milosrdenství. Místo, kde se člověk odváží stanout v pravdě o sobě – a zakusí, že je milován. To je nesmírně náročné. Přiznat si slabost, pád, selhání vyžaduje odvahu a pokoru. Ale bez pravdy není uzdravení.

U mřížky zpovědnice se setkává slabý člověk s nekonečným Božím milosrdenstvím. Tam se znovu rozsvěcí světlo. Tam se znovu leští to, co bylo zmatné. Tam začíná nový začátek.

Bratři a sestry, 1. neděle postní nám staví před oči dvě skutečnosti: **pokušení a věrnost**. Slabost člověka a sílu Boží milosti. Nejsme sami ve svém zápase. Kristus prošel pouští před námi. On ví, co je to být pokoušen. A dává nám svou sílu.

Využijme tento čas. Najděme si chvíli ticha – svou malou poušť. Omezme něco, co nás odvádí od Boha. Přidejme něco, co posílí naši lásku. A především: **vraťme se k Otci. On čeká**. Ne s výčitkou, ale s otevřenou náručí.

Postní doba je časem zvláštní milosti. Časem očišťování. Časem návratu k původnímu lesku Božích dětí. Amen.